

KALEŽ IZ XV/XVI. st. Zagreb, riznica katedrale

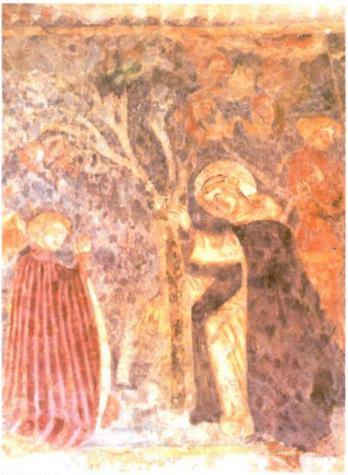
Ulici kneza Mislava (1929) i čehoslovačkoga Narodnoga doma u Šubićevoj ul. 20 (1936, danas HRT).

J. M. M.

KALEŽ, svečana posuda u kojoj se na misi prinosi žrtveni dar vina. U prvim vjekovima kršćanstva kao k. se upotrebljavaju svi oblici kućnih čaša od raznih materijala. Već u IV. st. zabranjeni su drveni, stakleni i koštani kaleži, a papa Grgur Veliki oko 600. određuje da kalež mora biti od plemenite kovine. Ovisno o bogatstvu crkava ili darovatelja te o stilskome razdoblju, kaleži su uvijek bili više ili manje ukrašavani. U doba romanike i predromanike ukrasi su veoma često od emajla, a u kasnijim razdobljima to su sitni gravirani ili skulpturalni (apstraktni, geometrijski, biljni i figuralni) ornamenti od istoga materijala od kojega je i kalež.

A. Bad.

KALIGRAFIJA → PISMO

KALNIK, freska u crkvi Sv. Brcka

KALINA, Ivo, slikar (Zagreb, 21. II. 1925). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1950. Bio je suradnik Majstorske radionice K. Hegedušića 1951—56. i član grupe »Mart« od 1957. Jedan je od prvih predstavnika apstraktnoga ekspresionizma u nas, slikar široka poteza i snažna izraza (Kompozicija, 1960). U kasnijim se djelima priklanja pejzažnim motivima u dijagonalnu spletu crno-bijelih poteza (Liburnijski pejzaž, 1979). Temperamentna i dinamična gesta zadržala se i u posljednjoj fazi temeljite kolorističke redukcije, u kojoj su oblici određeni sabirnim linijama i naglašenim zaobljenjima što asociraju na puni volumen (Akt, 1979; Riba, 1983). — Samostalno je izlagao u Zagrebu (1954, 1964, 1981), Opatiji (1955, 1957. i 1985), Rijeci (1963, 1972), Rimu (1972) i Faenzi (1975). LIT: V Ekl, Ivo Kalina (katalog), Rijeka 1979. — Ista, Kalina, Rijeka 1985. — E. Dubrović, Ivo Kalina, Opatija 1991. — B. Valušek, Ivo Kalina (katalog), Rijeka 1994. V. El.

